

CK.0000073407

... XUÂN LÂM (Chủ biên)
LÊ QUANG CHẤN - BÙI TUYẾT HƯƠNG
(Sưu tầm và biên soạn)

TRUYỆN ĐỌC
LỊCH SỬ
VIỆT NAM

TẬP 3

... NGUYỄN
... HỌC LIÊU

021

NHÀ XUẤT BẢN
THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

GS ĐINH XUÂN LÂM (Chủ biên)
LÊ QUANG CHẤN - BÙI TUYẾT HƯƠNG
(Sưu tầm và biên soạn)

TRUYỆN ĐỌC
LỊCH SỬ
VIỆT NAM

TẬP 3

NHÀ XUẤT BẢN THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

LỜI NÓI ĐẦU

Để giúp các em học sinh ở các bậc học phổ thông và sinh viên các trường đại học, cao đẳng cũng như các bạn đọc xa gần muốn tìm hiểu lịch sử Việt Nam một cách dễ dàng, dễ nhớ, chúng tôi biên soạn bộ sách *Truyện đọc Lịch sử Việt Nam*. Các truyện đọc trong bộ sách được sưu tầm và biên soạn dựa trên nhiều nguồn tư liệu khác nhau như truyền thuyết, giai thoại, dã sử và chính sử. Bộ sách sẽ đem đến cho các em học sinh, sinh viên và bạn đọc nhiều điều thú vị và bổ ích. Nội dung các truyện đọc không chỉ cung cấp cho bạn đọc những kiến thức về lịch sử Việt Nam, mà còn cung cấp những câu chuyện có tính nhân văn và tính giáo dục về các sự kiện, hiện tượng, nhân vật lịch sử, các thành tựu kinh tế, văn hoá tiêu biểu của dân tộc theo dòng thời gian của lịch sử Việt Nam từ thời nguyên thủy của lịch sử dân tộc cho đến ngày nay.

Bộ sách gồm 9 tập:

Tập 1 mở đầu bộ sách, ra mắt bạn đọc với những truyện về giai đoạn lịch sử nước ta từ thời nguyên thủy đến năm 179 TCN - đánh dấu bằng sự kiện Triệu Đà chiếm được Âu Lạc và đặt ách thống trị của phong kiến phương Bắc trên đất nước ta.

Tập 2 bao gồm những truyện về giai đoạn lịch sử từ năm 179 TCN đến năm 938 SCN - đánh dấu bằng sự kiện Ngô Quyền đánh tan quân Nam Hán trên sông Bạch Đằng, chấm dứt ách đô hộ hơn 1000 năm của phong kiến phương Bắc, mở ra một kỷ nguyên độc lập, tự chủ lâu dài của dân tộc.

Tập 3 bao gồm những truyện về các triều đại Ngô, Đinh, Tiền Lê, Lý.

Tập 4 gồm những truyện về triều đại Trần, Hồ.

LỜI NÓI ĐẦU

Để giúp các em học sinh ở các bậc học phổ thông và sinh viên các trường đại học, cao đẳng cũng như các bạn đọc xa gần muốn tìm hiểu lịch sử Việt Nam một cách dễ dàng, dễ nhớ, chúng tôi biên soạn bộ sách *Truyện đọc Lịch sử Việt Nam*. Các truyện đọc trong bộ sách được sưu tầm và biên soạn dựa trên nhiều nguồn tư liệu khác nhau như truyền thuyết, giai thoại, dã sử và chính sử. Bộ sách sẽ đem đến cho các em học sinh, sinh viên và bạn đọc nhiều điều thú vị và bổ ích. Nội dung các truyện đọc không chỉ cung cấp cho bạn đọc những kiến thức về lịch sử Việt Nam, mà còn cung cấp những câu chuyện có tính nhân văn và tính giáo dục về các sự kiện, hiện tượng, nhân vật lịch sử, các thành tựu kinh tế, văn hoá tiêu biểu của dân tộc theo dòng thời gian của lịch sử Việt Nam từ thời nguyên thủy của lịch sử dân tộc cho đến ngày nay.

Bộ sách gồm 9 tập:

Tập 1 mở đầu bộ sách, ra mắt bạn đọc với những truyện về giai đoạn lịch sử nước ta từ thời nguyên thủy đến năm 179 TCN - đánh dấu bằng sự kiện Triệu Đà chiếm được Âu Lạc và đặt ách thống trị của phong kiến phương Bắc trên đất nước ta.

Tập 2 bao gồm những truyện về giai đoạn lịch sử từ năm 179 TCN đến năm 938 SCN - đánh dấu bằng sự kiện Ngô Quyền đánh tan quân Nam Hán trên sông Bạch Đằng, chấm dứt ách đô hộ hơn 1000 năm của phong kiến phương Bắc, mở ra một kỷ nguyên độc lập, tự chủ lâu dài của dân tộc.

Tập 3 bao gồm những truyện về các triều đại Ngô, Đinh, Tiền Lê, Lý.

Tập 4 gồm những truyện về triều đại Trần, Hồ.

Tập 5 giới thiệu các truyện thuộc triều Lê sơ (1428 – 1527).

Tập 6 là các truyện về triều Lê Trung hưng, từ cuối thế kỷ XVI đến thế kỷ XVIII.

Tập 7 giới thiệu các truyện về triều đại nhà Nguyễn thời độc lập tự chủ.

Tập 8 viết về các truyện từ khi thực dân Pháp xâm chiếm nước ta cuối thế kỷ XIX đến Cách mạng tháng Tám thành công.

Tập 9 là các truyện về giai đoạn lịch sử từ sau Cách mạng tháng Tám đến nay.

Ở đầu mỗi tập truyện đọc, chúng tôi đều giới thiệu một cách khái quát nội dung lịch sử của giai đoạn mà các truyện đọc sẽ phản ánh để bạn đọc tiện theo dõi.

Các tác giả cố gắng biên soạn theo nguyên tắc ngắn gọn, rõ ràng và dễ hiểu; chỗ nào có thuật ngữ khó hoặc có địa danh cổ, chúng tôi đều có chú thích và giải nghĩa ở cuối trang.

Nhân tập 3 của bộ sách ra đời, chúng tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành đối với các soạn giả của các tài liệu được sưu tầm, chọn dẫn và các tác giả có tranh, ảnh được minh họa trong sách.

Mặc dù đã rất cố gắng, song cuốn sách chắc chắn không tránh khỏi thiếu sót. Chúng tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp bạn đọc xa gần để sách được tốt hơn trong những lần tái bản sau.

Nhóm tác giả

KHÁI QUÁT LỊCH SỬ VIỆT NAM TỪ NĂM 939 ĐẾN NĂM 1225

Giai đoạn này, lịch sử Việt Nam trải qua các triều đại Ngô-Đinh-Tiền Lê-Lý.

Sau chiến thắng Bạch Đằng, năm 939 Ngô Quyền xưng vương, đóng đô ở Cổ Loa (Đông Anh, Hà Nội ngày nay), khôi phục nền độc lập và chủ quyền quốc gia, chấm dứt hơn 10 thế kỷ Bắc thuộc.

Năm 944, Ngô Quyền mất, các con của ông tranh nhau quyền bính, không duy trì được chính quyền quân chủ tập trung, đất nước rơi vào hỗn loạn. Nhiều tướng lĩnh chiếm cứ các địa phương, sử cũ gọi là "Loạn 12 sứ quân".

Năm 968, sau khi dẹp yên các lực lượng cát cứ, Đinh Bộ Lĩnh lên ngôi tự xưng là Hoàng đế (Đinh Tiên Hoàng), đặt tên nước là Đại Cồ Việt, đóng đô ở Hoa Lư (Ninh Bình), xây dựng triều chính, bước đầu thống nhất đất nước.

Năm 979, nội bộ triều Đinh lục đục. Đinh Tiên Hoàng và con trưởng là Đinh Liễn bị giết hại. Đinh Toàn mới 6 tuổi, lên ngôi vua. Lợi dụng tình hình đó, nhà Tống (Trung Quốc) chuẩn bị sang xâm lược nước ta. Được sự ủng hộ và suy tôn của Dương Thái hậu và theo đề nghị của Phạm Cự Lượng, Lê Hoàn lên ngôi Hoàng đế (Lê Đại Hành), lập ra nhà Tiền Lê và lãnh đạo cuộc kháng chiến chống Tống thắng lợi.

Năm 1005, Lê Hoàn mất, các con tranh chấp ngôi vua. Lê Long Đĩnh nối ngôi là người tàn ác, trụy lạc, không đủ năng lực trị vì đất nước. Năm 1009, Lê Long Đĩnh chết, triều đình do Đào Cam Mộc khởi xướng đã suy tôn Điện tiền chỉ huy sứ Lý Công Uẩn lên làm vua, chấm dứt nhà Tiền Lê, lập ra nhà Lý.

Năm 1010, Nhà Lý định đô ở Thăng Long (Hà Nội ngày nay), xây dựng bộ máy chính quyền quân chủ tập trung, tổ chức quân đội, định luật pháp, xác lập chủ quyền quốc gia dân tộc, phát triển nông nghiệp, thủ công nghiệp và thương nghiệp. Khoảng từ nửa cuối thế kỷ XII, triều chính nhà Lý bắt đầu khủng hoảng. Các vua khi lên ngôi còn quá non trẻ, lớn lên lại ham chơi. Cao Tông mãi mê xây cung điện, nghe đàn hát, cả ngày cùng cung nữ dạo chơi. Huệ Tông nhu nhược không có con trai, lại mắc bệnh điên. Năm 1225, Lý Huệ Tông nhường ngôi cho con gái là Lý Chiêu Hoàng mới lên 7 tuổi, sau lấy Trần Cảnh, rồi nhường ngôi cho chồng. Nhà Lý đổ, nhà Trần được thành lập vào năm 1226.

BỀ TÔI NGHỊCH TẠC CƯỚP NGÔI VUA

Năm 939, Ngô Quyền xưng vương, lập Dương thị làm Hoàng hậu, đặt trăm quan, định triều nghi, phẩm phục..., duy trì một chính quyền tập trung chuyên chế trong khoảng 6 năm.

Lúc Ngô Vương bệnh nặng, có dặn lại Dương Tam Kha giúp đỡ con mình. Khi vua mất (năm 944), Tam Kha (anh của Hoàng hậu Dương thị) cướp ngôi, xưng là Bình Vương. Con trưởng của Ngô Vương là Ngô Xương Ngập sợ, chạy đến miền Nam Sách giang (thuộc tỉnh Hải Dương ngày nay), đóng ở Trà Hương (tức huyện Kim Thành, tỉnh Hải Dương), ở nhà của Phạm Lệnh Công. Tam Kha nhận con thứ hai của Ngô Vương là Ngô Xương Văn làm con nuôi, ít lâu sau, lại sai các Chỉ huy sứ Dương Cát Lợi, Đỗ Cảnh Thạc ba lần đem quân đến nhà Phạm Lệnh Công bắt Ngô Xương Ngập. Nhưng Lệnh Công trước đó đã đưa Xương Ngập trốn đi nơi khác.

Năm 950, Dương Tam Kha sai Ngô Xương Văn, Dương Cát Lợi, Đỗ Cảnh Thạc đem quân đi đánh hai thôn Đường và Nguyễn ở Thái Bình (vùng đất Sơn Tây, Hà Nội ngày nay). Ngô

*Tượng thờ Ngô Quyền
ở Đường Lâm (Sơn Tây, Hà Nội)*